

**CURTEA DE APEL
CAHUL**

**АПЕЛЛЯЦИОННАЯ
ПАЛАТА КАХУЛ**

Republica Moldova, MD-3909, or. Cahul,
str. Ștefan cel Mare, 30
tel. (299) 2 – 55 – 85, tel./fax. (299) 3-26-72
cach@justice.md

Республика Молдова, MD-3909, г. Кахул
ул. Штефан чел Маре, 30
тел. (299) 2 – 55 – 85, тел./факс. (299) 3-26-72
cach@justice.md

28 mai 2024 nr. 1819

Curtea Constituțională a R. Moldova
Mun. Chișinău,
str. Alexandru Lăpușeanu, nr.28

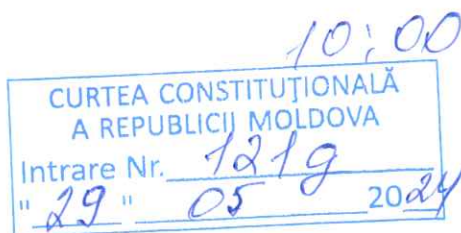
Curtea de Apel Cahul, Vă expediază pentru soluționare sesizarea avocatului Coadă Andrei privind excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 264¹ alin.(3) Codul penal

Anexă: copia încheierii din 24 mai 2024 pe 2 (două) file;
Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate pe 14 (paisprezece) file.

Președintele interimar al
Curții de Apel Cahul

Galina Vavrin

**CURTEA
CONSTITUȚIONALĂ a REPUBLICII MOLDOVA**

*Adresa juridică: Republica Moldova
str. Alexandru Lăpușneanu nr. 28,
Chișinău MD 2004,*

**SESIZARE
PRIVIND EXCEȚIA DE NECONSTITUȚIONALITATE**

prezentată în conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) și lit.g) din Constituție

I.

Autorul sesizării

Numele: Coadă Andrei

Ocupația: Avocat, *Biroul Asociat de Avocați de pe Lîngă Institutul de Reforme Penale*

În interesele: **Zebeli Valer**

II. Obiectul Sesizării:

Prezenta sesizare are ca obiect de examinare verificarea constituționalității în sensul corespunderii cu art. 4, 16, 20, 26, 36, 43, 44, 49, 50, 54 din Constituția Republicii Moldova, următoarele:

Articolul 264 alin. (3) din codul penal al Republicii Moldova: "Refuzul, împotrivirea sau eschivarea conducătorului mijlocului de transport de la testarea alcoolscoptică, de la examenul medical în vederea stabilirii stării de ebrietate și a naturii ei sau de la recoltarea probelor biologice în cadrul acestui examen medical

se pedepsește cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 200 la 240 de ore, în ambele cazuri cu anularea dreptului de a conduce mijlocul de transport" (în partea sintagmei - *Refuzului, împotrivirea sau eschivarea... se pedepsește cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 200 la 240 de ore, în ambele cazuri cu anularea dreptului de a conduce mijlocul de transport* în măsura în care nu permite individualizarea pedepsei penale și în prisma proporționalității sancțiunii aplicate în temeiul art.54 al.(4) C. R.M., Restrângerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertăților

III. Circumstanțele litigiului examinat de instanța de judecată

In fapt: pe data de 05 iulie 2022, aproximativ la ora 08:00, Valeriu Zebeli, deținând permisul de conducere, conferindu-i dreptul de a conduce vehiculul de categorie B, a condus un autovehicul de marcă Opel, pe strada Ștefan cel Mare din orașul Taraclia, raionul Taraclia, unde a fost oprit de poliție și solicitat să se supună unei test de alcoolizare folosind aparatul Drager, fiind avertizat cu privire la răspunderea penală pentru refuzul de a efectua testul de alcool.

Prin sentința de condamnare din 07 februarie 2024, *Valeri Zebeli, este recunoaște vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute în articolul 264/1 al.(3) din Codul Penal al Republicii Moldova și este condamnat să execute munca în folosul comunității pe o perioadă de 200 (două sute) de ore, cu anularea dreptului de a conduce vehicule.*

La momentul de față cauza penală nr. 1-221299747-05-1r-18032024, se află pe rol Curții de Apel Cahul (Judecător Galina Vavrin).

Astfel, în cadrul cauzei penale vizate a fost aplicat prevederile art. 264' alin. (3) cod penal al RM, totodată - instanța de fond în dispozitivul, a ignorat de a menționa pentru ce anume este condamnat Valeri Zebeli - Refuzul, împotrivirea sau eschivarea..., cum prevede norma imperativă, rezumandu-se doar la menționarea numerologică a normei aplicate . Ca rezultat, este interpretabil

pentru care inacțiune/acțiune i-au fost aplicate sancțiunile în formă de muncă neremunerată și pedeapsa complementară, anularea dreptului de a conduce vehicule.

IV. Expunerea pretinselor încălcări ale Constituției și argumentele aduse în sprijinul acestor afirmații

1. Considerăm că prevederile art. 264' alin (3) cod penal al RM, în partea sintagmelor - *Refuzului, împotrivirea sau eschivarea ... se pedepsește cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 200 la 240 de ore, cu anularea dreptului de a conduce mijlocul de transport* contravin prevederilor art. 1, 4, 20, 21, 23, 25, 54 din Constituția RM. În acesta parte considerăm că contradicție cu Constituția RM este constituită din 2 aspecte separate.

Primul aspect:

Astfel, după cum am menționat mai sus, în conținutul prevederilor se face referire la trei termeni separate: - Refuzul, - împotrivirea; - eschivare. După semnificația, reprezintă prin sine forma de acțiuni sau inacțiuni separate, distincte, ceea ce presupune la rândul său forme de intenție diferite: - Intenție directă (*dolus directus*); Intenție indirectă (*dolus indirectus*) ... Atragem atenție asupra faptului - că legislația națională, indică formă separată asupra calificării juridice a faptei și ca rezultat a sancțiunii aplicate.

La fel, folosire unor termenele vagi, folosite în conținutul art.264/1 al.(3) C.P., formează o aplicare arbitrară a sancțiunilor, încălcând principiul legalității și securității juridice prevăzute de art.23 C.R.M..

În rezultat, o interpretare(descrișă mai sus), aduce atingere prezumției de nevinovăție și dreptului la un proces echitabil - aplicarea automată a sancțiunilor fără evaluarea individualizată a circumstanțelor încalcă prevederile art.20 și 21 C.RM

Al doilea compartiment - vizează proporționalitatea sancțiunilor aplicate, pentru refuzul testării alcoolscopice; - art. 54 din C.RM., stipulează *Retragerea exercițiului unor drepturi sau a unor libertăți poate avea loc numai dacă este necesară într-o societate democratică, pentru apărarea securității naționale, a ordinii publice, a sănătății ori a moralei publice, a drepturilor și libertăților cetățenilor, desfășurarea instrucției penale, prevenirea săvârșirii infracțiunii, protecției drepturilor altor și numai dacă este proporțională cu situația care a determinat-o .*

Retragerea trebuie să fie în conformitate cu legea și să nu aducă atingere existenței dreptului sau libertății;

Proporționalitatea Sancțiunilor: - este un principiu fundamental în dreptul penal și constituțional, care impune ca orice sancțiune aplicată să fie adecvată cu gravitatea faptei și pericolului social pe care această o reprezintă. Sancțiunile trebuie să fie echilibrate și să reflecte justa măsură a vinovăției și responsabilității persoanei;

Analiza Sancțiunii prevăzute de art.264/1 al.(3)

1. Munca neremunerată în folosul comunității de la 200 la 240 de ore;

- **Proporționalitatea:** impunerea automată a muncii neremunerate în folosul comunității pentru refuzul de a trece alcooltestul poate fi justificată sau explicată prin fapte care nu indică vinovăție (de exemplu anxietatea severă; condiții medicale sau temeuri privind acuratețea testului). În astfel de cazuri, o sancțiune de muncă neremunerată poate fi disproporționată în raport cu gravitatea reală a faptei;

2. Anularea dreptului de a conduce mijlocul de transport;

- **Proporționalitatea:** Anularea dreptului de a conduce cu mijlocul de transport este o sancțiune dură, care are influență pe o perioadă îndelungată a vieții unui persoane. Aplicarea automată a acestei sancțiuni pentru refuzul de a trece testării alcoolscopice, fără a lua în considerare circumstanțele individuale a cazului, sunt excesive. (Exemplu. Un șofer care refuză a trece testul alcoolscopice, în panică nu poate fi sancționat la fel de sever, ca un conducător care refuză pentru a evita consecințele legale a consumului de alcool.

2. Prevederi relevante din Hotărârea Curții Constituționale nr.2 din 09.02.2016 pentru interpretarea art. 135 alin.(1) lit.a) și g) din Constituția Republicii Moldova:

În baza hotărârii menționate supra, Curtea Constituțională a hotărât:

1. În sensul art. 135 alin. (1) lit. a) și g) coroborat cu art. 20, 115, 116 din Constituție:

în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, hotărârilor

Parlamentului, decretelor Președintelui Republicii Moldova, hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze aflate pe rolul său, instanța de judecată este obligată să sesizeze Curtea Constituțională;

excepția de neconstituționalitate poate fi ridicată în fața instanței de judecată de către oricare dintre părți sau de reprezentantul acesteia, precum și de către instanța de judecată din oficiu; sesizarea privind controlul constituționalității unor norme ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze se prezintă direct Curții Constituționale de către

judecătorii/completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, Curților de Apel și judecătorilor, pe rolul cărora se află cauza; **Judecătorul ordinar nu se pronunță asupra temeiniciei sesizării sau conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea următoarelor condiții:**

- 1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la art.135 alin.(1) lit.a) din Constituție;
- 2) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;
- 3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;
- 4) nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

Până la adoptarea de către Parlament a reglementărilor în executarea hotărârii, sesizarea privind excepția de neconstituționalitate se prezintă Curții Constituționale de către judecătorii/completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, Curților de Apel și judecătorilor, pe rolul cărora se află cauza, în temeiul aplicării directe a art. 135 alin.(1) lit. a) și g) din Constituție.

3. Prevederile relevante ale Constituției (M.O., 1994, nr. 1) sunt următoarele:

Articolul 1

Statul Republica Moldova

(3) Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sunt garantate.

Articolul 4

Drepturile și libertățile omului

- (1) Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte.
- (2) Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și legile ei interne, prioritate au reglementările

internaționale.

Articolul 7

Constituția, Lege Supremă

Constituția Republicii Moldova este Legea ei Supremă. Nici o lege și nici un alt act juridic care contravine prevederilor Constituției nu are putere juridică.

Articolul 16

Egalitatea

- (1) Respectarea și ocrotirea persoanei constituie o îndatorire primordială a statului.
- (2) Toți cetățenii Republicii Moldova sînt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială.

Articolul 20

Accesul liber la justiție

- (1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.
- (2) Nici o lege nu poate îngrădi accesul la justiție.

Articolul 26 Dreptul la apărare

- (1) Dreptul la apărare este garantat.
- (2) Fiecare om are dreptul să reacționeze independent, prin mijloace legitime, la încălcarea drepturilor și libertăților sale.
- (3) În tot cursul procesului, părțile au dreptul să fie asistate de un avocat, ales sau numit din oficiu.
- (4) Amestecul în activitatea persoanelor care exercită apărarea în limitele prevăzute se pedepsește prin lege.

Articolul 36

Dreptul la ocrotirea sănătății

- (1) Dreptul la ocrotirea sănătății este garantat.
- (2) Minimul asigurării medicale oferit de stat este gratuit.

(3) Structura sistemului național de ocrotire a sănătății și mijloacele de protecție a sănătății fizice și mentale a persoanei se stabilesc potrivit legii organice.

Articolul 43

Dreptul la muncă și la protecția muncii

(1) Orice persoană are dreptul la muncă, la libera alegere a muncii, la condiții echitabile și satisfăcătoare de muncă, precum și la protecția împotriva șomajului.

(2) Salariații au dreptul la protecția muncii. Măsurile de protecție privesc securitatea și igiena muncii, regimul de muncă al femeilor și al tinerilor, instituirea unui salariu minim pe economie, repaosul săptămânal, concediul de odihnă plătit, prestarea muncii în condiții grele, precum și alte situații specifice.

(3) Durata săptămânii de muncă este de cel mult 40 de ore.

(4) Dreptul la negocieri în materie de muncă și caracterul obligatoriu al convențiilor colective sînt garantate.

Articolul 44

Interzicerea muncii forțate

(1) Munca forțată este interzisă. (2) Nu constituie muncă forțată:

a) serviciul cu caracter militar sau activitățile desfășurate în locul acestuia de cei care, potrivit legii, nu satisfac serviciul militar obligatoriu;

b) munca unei persoane condamnate, prestată în condiții normale, în perioada de detenție sau de libertate condiționată;

c) prestațiile impuse în situația creată de calamități ori de alt pericol, precum și cele care fac parte din obligațiile civile normale, stabilite de lege.

Articolul 49

Protecția familiei și a copiilor orfani

(1) Statul facilitează, prin măsuri economice și prin alte măsuri, formarea familiei și îndeplinirea obligațiilor ce îi revin.

(2) Statul ocrotește maternitatea, copiii și tinerii, stimulînd dezvoltarea instituțiilor necesare.

(3) Toate preocupările privind întreținerea, instruirea și educația copiilor orfani și a celor lipsiți de ocrotirea părinților revin statului și societății. Statul stimulează și sprijină activitatea de binefacere față de acești copii.

Articolul 54

Restrîngerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

- (1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului. (2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrîngeri decît celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sînt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.
- (3) Prevederile alineatului (2) nu admit restrîngerea drepturilor proclamate în articolele 20-24.
- (4) Restrîngerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.

Articolul 115

Instanțele judecătorești

- (1) Justiția se înfăptuiește prin Curtea Supremă de Justiție, prin curțile de apel și prin judecătorii. [...]"

Articolul 116

Statutul judecătorilor

- (1) Judecătorii instanțelor judecătorești sunt independenți, imparțiali și inamovibili, potrivit legii.

Articolul 134 **Statutul**

- (1) Curtea Constituțională este unica autoritate de jurisdicție constituțională în Republica Moldova.
- (2) Curtea Constituțională este independentă de orice altă autoritate publică și se supune numai Constituției.
- (3) Curtea Constituțională garantează supremația Constituției, asigură realizarea principiului separării puterii de stat în putere legislativă, putere executivă și putere

judecătorească și garantează responsabilitatea statului față de cetățean și a cetățeanului față de stat. (1) Curtea Constituțională:

Articolul 135
Atribuțiile

- a) exercită, la sesizare, controlul constituționalității legilor și hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte;
 - b) interpretează Constituția;
[...]
 - g) rezolvă cazurile excepționale de neconstituționalitate a actelor juridice, sesizate de Curtea Supremă de Justiție;
[.....].
- (2) Curtea Constituțională își desfășoară activitatea din inițiativa subiecților prevăzuți de Legea cu privire la Curtea Constituțională.

Articolul 140

Hotărârile Curții Constituționale

- (1) Legile și alte acte normative sau unele părți ale acestora devin nule din momentul adoptării hotărârii corespunzătoare a Curții Constituționale.
- (2) Hotărârile Curții Constituționale sunt definitive și nu pot fi atacate.

4. Prevederile relevante ale Legii nr.317-XIII din 13 decembrie 1994 cu privire la Curtea Constituțională (M.O., 1995, nr. 8, art. 86) sunt următoarele:

Articolul 4

Atribuțiile Curții Constituționale

- (1) Curtea Constituțională:
- a) exercită la sesizare controlul constituționalității legilor, regulamentelor și hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și dispozițiilor Guvernului, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte;
 - b) interpretează Constituția;
[...]
 - g) rezolvă excepțiile de neconstituționalitate a actelor juridice, sesizate de

Curtea Supremă de Justiție;

[...]

(2) Competența Curții Constituționale este prevăzută de Constituție și nu poate fi contestată de nici o autoritate publică.”

5. Prevederile relevante ale Codului jurisdicției constituționale nr.502-XIII din 16 iunie 1995 (M.O., 1995, nr. 53-54, art. 597) sunt următoarele:

Autoritatea de jurisdicție constituțională

(1) Unica autoritate de jurisdicție constituțională în Republica Moldova este Curtea Constituțională.

(2) Curtea Constituțională garantează supremația Constituției, asigură realizarea principiului separării puterii de stat în putere legislativă, putere executivă și putere judecătorească, garantează responsabilitatea statului față de cetățean și a cetățeanului față de stat.

Competența în materie a Curții Constituționale

(1) În exercitarea jurisdicției constituționale, Curtea Constituțională:

a) efectuează, la sesizare, controlul constituționalității legilor și hotărârilor Parlamentului, decretelor Președintelui Republicii Moldova, hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte;

b) interpretează Constituția;

[.....]

g) rezolvă excepțiile de neconstituționalitate a actelor juridice, sesizate de Curtea Supremă de Justiție;

[.....]

(2) Se supun controlului constituționalității numai actele normative adoptate după intrarea în vigoare a Constituției Republicii Moldova

(3) Curtea Constituțională examinează în exclusivitate chestiuni de drept.

Limitele de competență

(1) Curtea Constituțională soluționează numai probleme ce țin de competența sa. Dacă în procesul examinării apar chestiuni de competență altor organe, Curtea remite acestora

materialele sau comunică faptul părților și organelor interesate, dând explicațiile de rigoare.

- (2) Curtea Constituțională își stabilește ea însăși limitele de competență. (3) Controlând constituționalitatea actului contestat, Curtea Constituțională poate pronunța o hotărâre și în privința altor acte normative a căror constituționalitate depinde în întregime sau parțial de constituționalitatea actului contestat."

Prezumția constituționalității actelor normative

„Orice act normativ, precum și orice tratat internațional la care Republica Moldova este parte; se consideră constituțional până când neconstituționalitatea lui va fi dovedită în procesul jurisdicției constituționale, cu asigurarea tuturor garanțiilor prevăzute de prezentul cod."

6. Prevederile relevante ale Declarației Universale a Drepturilor Omului

(adoptată la 10 decembrie 1948 la New York, la care Republica Moldova a aderat prin Hotărârea Parlamentului nr.217-XII din 28 iulie 1990) sunt următoarele:

Articolul 10

„Orice persoană are dreptul în deplină egalitate de a fi audiată în mod echitabil și public de către un tribunal independent și imparțial care va hotărî fie asupra drepturilor și obligațiilor sale, fie asupra temeiniciei oricărei acuzați în materie. penală îndreptată împotriva sa."

7. Prevederile relevante ale Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor ale Omului și a Libertăților Fundamentale, amendată prin protocoalele adiționale (încheiată la Roma la 4 noiembrie 1950 și ratificată de Republica Moldova prin Hotărârea Parlamentului nr.1298- XIII din 24 iulie 1997) sunt următoarele:

Articolul 6

Dreptul la un proces echitabil

1. Orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa. Hotărârea trebuie să fie pronunțată în mod public, dar accesul în sala de ședințe poate fi interzis presei și publicului pe întreaga durată a procesului sau a unei părți a acestuia în interesul moralității, al ordinii publice ori al securității naționale într-o societate democratică, atunci când interesele minorilor sau protecția vieții private a părților la proces

o impun, sau în măsura considerată absolut necesară de către instanță atunci când, în împrejurări speciale, publicitatea ar fi de natură să aducă atingere intereselor justiției. [...]

Articolul 13.

Dreptul la un recurs efectiv

Orice persoană, ale cărei drepturi și libertăți recunoscute de prezenta convenție au fost încălcate, are dreptul să se adreseze efectiv unei instanțe naționale, chiar și atunci când încălcarea s-ar datora unor persoane care au acționat în exercitarea atribuțiilor lor oficiale.

8. Prevederile relevante ale Codului de Procedură Civilă al Republicii

Moldova nr.122 din 14 martie 2003 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova Nr. 248-251 la 05.11.2013)

Articolul 5. Accesul liber la justiție

(1) Orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-și apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile și interesele legitime.

(2) Nici unei persoane nu i se va refuza apărarea judiciară din motiv de inexistență a legislației, de imperfecțiune, coliziune sau obscuritate a legislației în vigoare.

(3) Renunțarea uneia dintre părți la dreptul de a se adresa în judecată prin încheierea în prealabil a unei convenții nu are efect juridic, cu excepția cazurilor de încheiere, în condițiile legii, a unei convenții arbitrale.

Articolul 12'. Ridicarea excepției de neconstituționalitate

(1) În cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională.

(2) La ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale, instanța nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:

a) obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituție;

b) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia ori este ridicată

de către instanța de judecată din oficiu;

c) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; d) nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale avînd ca obiect prevederile contestate.

(3) Ridicarea excepției de neconstituționalitate se dispune printr-o încheiere care nu se supune niciunei căi de atac și care nu afectează examinarea în continuare a cauzei, însă pînă la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate se amîna pledoariile.

(4) Dacă nu sînt întrunite cumulativ condițiile specificate la alin. (2), instanța refuză ridicarea excepției de neconstituționalitate printr-o încheiere care poate fi atacată odată cu fondul cauzei.

(5) Instanța de judecată poate ridica excepția de neconstituționalitate doar dacă cererea de chemare în judecată sau cererea de apel a fost acceptată în modul prevăzut de lege ori dacă cererea de recurs împotriva hotărîrii sau deciziei curții de apel a fost declarată admisibilă conform legii.

Articolul 22. Egalitatea în fața legii și a justiției

(1) Justiția în cauzele civile se înfăptuiește pe principiul egalității tuturor persoanelor, independent de cetățenie, rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere, origine socială, serviciu, domiciliu, loc de naștere, precum și al egalității tuturor organizațiilor, indiferent de tipul de proprietate și forma de organizare juridică, subordonare, sediu și de alte circumstanțe.

(2) Privilegiile procesuale ale persoanelor care beneficiază de imunitatea răspunderii civile se stabilesc de prezentul cod și de alte legi, de tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte

V. Cerințele autorului sesizării.

Verificarea constituționalității **Articolului 264' alin. (4) din codul penal al Republicii Moldova, abriaturilor "Refuzului, împotrivirea sau eschivarea ... se pedepsește cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 200 la 240 de ore, cu anularea dreptului de a conduce mijlocul de transport ", în sensul corespunderii cu art. 4, 16, 20, 26, 36, 43, 44, 49, 50, 54 din Constituția Republicii Moldova.**

VI. Date suplimentare la obiectul sesizării

La momentul de față, instanța de Apel urmează să aplice prevederile normei solicitate a fi declarată neconstituțională.

Aceste fapte au fost invocate la examinarea cererilor însă nu au fost luate în considerație, aplicându-se.

VIII. Declarația și semnătura

Declar pe onoare că informațiile ce figurează în prezentul formular de sesizare sunt exacte.

Avocat, COADĂ Andrei

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Coada Andrei', written over a horizontal line.

Zobeles Valeri

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Zobeles Valeri', written over a horizontal line.

CURTEA DE APEL CAHUL

ÎNCHEIERE

24 mai 2024

mun. Cahul

Completul de judecată al Curții de Apel Cahul

Având în componența sa :

Președintele completului

Galina Vavrin

Judecătorii

Ion Dănăilă, Natalia Bondarenco

Judecând în ședință în absența părților cererea inculpatului Zebeli Valeri privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 264¹ alin.(3) din Codul penal, la examinarea în ordine de recurs a cauzei penale privind învinuirea lui Zebeli Valeri în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin.(3) din Codul penal,

C O N S T A T Ă :

Pe rolul Curții de Apel Cahul se află pentru examinare în ordine de recurs, cauza penală privind învinuirea lui Zebeli Valeri în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin.(3) din Codul penal.

Prin sentința Judecătoriei Cahul, sediul Taraclia din 07 februarie 2024 Zebeli Valeri a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin.(3) din Codul penal, fiindu-i stabilită pedeapsa cu 200 ore de muncă neremunerată în folosul comunității, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

Legalitatea și temeinicia sentinței instanței de fond a fost contestată cu recurs la data de 19 februarie 2024 de avocatul Țurcanu Alexandru în interesele inculpatului Zebeli Valeri, solicitând: casarea sentinței, rejudecarea cauzei și adoptarea unei noi hotărâri de achitarea lui Zebeli Valeri de învinuirea în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin.(3) din Codul penal, din motiv că fapta nu conține elementele infracțiunii.

În data de 23 mai 2024 inculpatul Zebeli Valeri a înaintat cerere în adresa Curții de Apel Cahul, prin care solicită sesizarea Curții Constituționale cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor din art. 264¹ alin.(3) din Codul penal [*Refuzul, împotrivirea sau eschivarea ... se pedepsește cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 200 la 240 ore, în ambele cazuri cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport*], cu remiterea sesizării în adresa Curții Constituționale pentru examinare.

Completul de judecată analizând cererea inculpatului în raport cu obiectul excepției de neconstituționalitate, conchide admiterea cererea inculpatului Zebeli Valeri și expediază sesizarea privitor la excepția de neconstituționalitate înaintată de avocatul Coadă Andrei în adresa Curții Constituționale pentru examinare, cu suspendarea procedurii de recurs în cauza până la adoptarea soluției de către Curtea Constituțională.

Potrivit art. 7 alin.(3), (3¹), (3²) CPP, în cazul existenței incertitudinii cu privire la constituționalitatea legilor și a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și a ordonanțelor Guvernului, care urmează a fi aplicate în procesul judecării cauzei, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională pentru a se pronunța asupra constituționalității acestora.

La ridicarea excepției de neconstituționalitate și la sesizarea Curții Constituționale, instanța de judecată nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității normelor contestate cu prevederile Constituției, limitându-se la verificarea întrunirii următoarelor condiții:

- a) obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art.135 alin.(1) lit. a) din Constituție;
- b) excepția este ridicată de către una dintre părți sau de reprezentantul acesteia ori de către instanța de judecată din oficiu;
- c) prevederile contestate urmează a fi aplicate în procesul judecării cauzei;
- d) nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate.

Ridicarea excepției de neconstituționalitate se dispune prin încheiere care nu se supune niciunei căi de atac și care nu afectează examinarea în continuare a cauzei, însă, până la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate, dezbaterile judiciare se suspendă.

Instanța de recurs consideră necesar de a nota §79-80 din Hotărârea nr. 2 din 09 februarie 2016 pentru interpretarea articolului 135 alin.(1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova, în temeiul căreia, Curtea Constituțională, a menționat, controlul concret de constituționalitate pe cale de excepție constituie singurul instrument prin intermediul căruia cetățeanul are posibilitatea de a acționa pentru a se apăra împotriva legislatorului însuși, în cazul în care, prin lege, drepturile sale constituționale sunt încălcate. Curtea menționează că dreptul de acces al cetățenilor prin intermediul excepției de neconstituționalitate la instanța constituțională reprezintă un aspect al dreptului la un proces echitabil.

Conform § 82-83 din aceeași hotărâre, Curtea reține că judecătorul ordinar nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, ci se va limita exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:

(1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție;

(2) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică faptul că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;

(3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;

(4) nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

Curtea reține că verificarea constituționalității normelor contestate constituie competența exclusivă a Curții Constituționale. Astfel, judecătorii ordinari nu sunt în drept să refuze părților sesizarea Curții Constituționale, decât doar în condițiile menționate la paragraful 82.

Verificând exigențele impuse de dispozițiile art. 7 alin.(3), (3¹), (3²) CPP pentru sesizarea Curții Constituționale, Completul de judecată consideră necesar de a admite cererea inculpatului Zebeli Valeri privitor la ridicarea excepției de neconstituționalitate al cărui autor este avocatul Coadă Andrei și de a sesiza Curtea Constituțională.

În acest sens Completul de judecată notează că, prin excepția de constituționalitate, avocatul contestă constituționalitatea art. 264¹ alin.(3) din Codul penal [*Refuzul, împotrivirea sau eschivarea ... se pedepsește cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 200 la 240 ore, în ambele cazuri cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport*], astfel încât obiectul excepției se include în categoria actelor cuprinse la art. 135 alin.(1) lit. a) din Constituție, este ridicată de o parte în proces, precum și că prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei aflat pe rolul instanței de recurs.

Relevant este și faptul că nu există o hotărârea anterioară a Curții constituționale având ca obiect prevederile contestate.

Astfel, cererea de sesizare a Curții Constituționale privind verificarea constituționalității prevederilor art. 264¹ alin.(3) din Codul penal [*Refuzul, împotrivirea sau eschivarea ... se pedepsește cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 200 la 240 ore, în ambele cazuri cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport*], depusă de avocat, constituie o prerogativă a acestuia, iar prin ignorarea excepției de neconstituționalitate și soluționarea cauzei fără examinarea în prealabil a excepției de neconstituționalitate de către instanța constituțională, judecătorul ordinar ar dobândi prerogative impropriei instanței judecătorești.

Luând în considerare cele enunțate, Completul de judecată sesizează Curtea Constituțională pentru examinarea excepției de neconstituționalitate ridicată de avocatul Coadă Andrei în prezenta cauză penală privind învinuirea lui Zebeli Valeri în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin.(3) din Codul penal.

De asemenea, până la pronunțarea soluției de către Curtea Constituțională asupra excepției de neconstituționalitate, se suspendă procedura de recurs în prezenta cauză penală.

Călăuzindu-se de art. 7 alin.(3), (3¹), (3²) art. 342, art. 447 alin.(1) CPP,
Completul de judecată –

D I S P U N E :

Se admite cererea inculpatului Zebeli Valeri.

Se expediază Curții Constituționale a Republicii Moldova sesizarea avocatului Coadă Andrei privind excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 264¹ alin.(3) din Codul penal [*Refuzul, împotrivirea sau eschivarea ... se pedepsește cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 200 la 240 ore, în ambele cazuri cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport*].

Se suspendă procedura de recurs în prezenta cauză penală privindu-l pe Zebeli Valeri, până la soluționarea sesizării de către Curtea Constituțională a Republicii Moldova.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței

Galina Vavrin

Judecătorii

Ion Dănăilă

Natalia Bondarenco

Copia corespunde originalului :

Președintele completului

Galina Vavrin

